

ROJA NU

ORGANA KOMELA KARKERÊN KURDISTAN LI SWÊD

HEJMAR 42-43
MÎJDAR-KANÛN 1982

OKURLARA

Değerli Roja Nu okuyucuları,

Bu sayısıyla Roja Nu, elinizdeki şekliyle son sayı olacaktır. Bundan böyle Roja Nu, bir kültür ve edebiyat dergisi olarak halkımızın ulusal-demokratik mücadelesine kendi imkan ve ölçülerinde devam edecektir.

Uzun bir zamandır tasarladığımız ve nihayet gelecek sayımızla hayata geçecek olan bu değişikliğin temel nedenleri üzerinde kısaca durmak istiyorumuz. Bu konudaki geniş bir yorumumuzu yeni Roja Nu dergimizde de işleme çalışacağız.

Bilindiği gibi Roja Nu, 4 yılı aşkındır İsveç Kürdistanlı İşçiler Derneği'nin yayın organı olarak çıkıyor. İlk sayımızın "Çarkarên" adlı baş yazısında da belirttiğimiz gibi, lokal bir yayın olma görevini üstlendiğimizi, İsveçte ve İskandinavya da ki işçilerimiz ve diğer Kürdistanlı göçmenlerin sorunlarıyla yakından ilgilenmeği hedeflediğimizi belirtmiştik. Halkımızın ulusal demokratik mücadelesine elimizden geldiği ölçüde kendi bölümümüzde katkıda bulunmak ve halkımız üzerinde amansız baskılar yürüten sömürgeci yönetimleri tesir ve protesto etmek gibi görevlerle de karşılaştık. Roja Nu, haber ve yorum gazetemiz, bizle kitleleri birbirine sıkıca bağlayan bir organ oldu.

Şüphesiz, Roja Nu yayın hayatına başlarken o meşhur "bağımsız" tavrında değildi. Mademki bir dünya görüşümüz, halkımızın kurtuluşuna yönelik temel prensiplerimiz var, tarafsızda olamazdık. Halkımızın bağrından çıkan, bu güne kadarki en yetkin, en usta yayını yapan Özgürlük Yolu dergisi ve onun taraftarlarınınca yürütülen hareketin yanında, ona destek olmak için maz görevimizdi. Bugün de aynı görev ve sorumluluğumuzu sürdürmekteyiz.

Yine Almanya'da Kürdistanlı işçilerin oluşturduğu Federasyon olan KOMKAR'ın yayın organı Dengê KOMKAR, bizden kısa bir müddet sonra yayın hayatına başladı. Binlerce işçi ve öğrencimizi kanatları altında toplayan ve bugüne kadar en dinamik ve yaygın çalışmayı yapan KOMKAR'ın bu yayın organı, Avrupa'daki çalışmalığımız için yeni ama en büyük hamle oldu. Dengê KOMKAR, giderek tüm Avrupa'daki haberlerle ilgili yayın yapmaya tüm Avrupa'daki işçi ve öğrencilerimizin aradığı bir yayın organı haline gelmeye başladı. Böylece Dengê KOMKAR, Roja Nu gazetesinin görevini yüklemiş oluyordu.

Mücadele çeşitliliği ve çok yönlülüğü. Bu konuda da yeni bir hamle yapmamız gerekmektedir. Bunu uzun bir zamandır tasarlıyorduk. Riya Azadi, kadrolarımıza mücadele yolunu gösteriyor, ona öncülük ediyor, Dengê KOMKAR arkası sa. 6'da

AGAHDARİ

Xwerdevanên Hêja;

Bi vê hêjmarê han va, Roja Nu gihîg te 43 hêjmaran. Dema em hoyên derxistina weşanên kurdî, li ber çaven digirin, em ji vê ra dikarin bêjin serfirazîke mezine. Her çend Roja Nu li Swêd wek rojnameke lokal derketibe jî ew li welatê me û li gelek welatên din hate xwendin û belavkirin. Wê bi gora îmkânên xwe piştgiirtîya tekoşîna gelê me kir.

Bi nûçan (deng û bahs); bi şirovekirina bûyeran, bi nivîsarên wêjeyî û çandî û bi du zimanan derket heta îro. Lê ji vir şunda dê wek kovareke wêjeyî (edebî) û çandî derkeve. Sedemê vê guhartinê çîye? Çima em dixwazîna Roja Nu bibe kovareke wêjeyî û çandî?

Wek hûn jî dizanin, bi eynî arman-

cê çend rojnamên din jî têne weşandin.

"Dengê KOMKAR" yek ji vane ku wek rojnameke girsî (Kitlesele) derdikeve. Ew, ne tenê dengê bi hezaran karkerên Kürdistanê li Elmanya Rojavayê, her usa ew dengê hemû karker û gundîyên Kürdistanê ye. Ew dengê xurt e, li welatê me û li gelek welatên din belav dibe. "Rîya Azadî" wek organa PSKT'ê derdikeve jî ji xebata şoreşgerî rêberiyê dike.

Xên jî van weşanan, em derxistina "Roja Nu" bi eynî dirûvê pêwîst nabînin. Kêmasîya kovareke wêjeyî û çandî, jî berê da tê zanîn. Weşandina "Roja Nu" wek kovareke wêjeyî û çandî, jî ber van sedeman me hewce dît. Di derheqê kovareê da, emê di hêjmarê pêşîn da xwendevanên xwe zêdetir aqahdar bikin.

Redaksiyona ROJA NU

TKSP Genel Sekreteri Burkay STOCKHOLM 'DE KONFERANS VERDİ

Türkiye Kürdistanı Sosyalist Partisi (TKSP) Genel sekreteri Kemal Burkay, Kürdistan ve Türkiye'de cephe sorununu üzerine 19-12-1982 de Stockholm'de bir konferans verdi. Değişik siyasi parti ve örgütlerin çeşitli kademelelerindeki yöneticilerinde katıldığı konferansta, 100 ü aşkın Türkiyelî ve Kürdistanlı katıldı. Konferansın sonun da Burkay, dileyicilerin sorularını yanıtladı.

Burkay, 12 Eylül'ün bir kader olduğunu, devrimci mücadelenin toplumdaki tüm sınıf ve tabakaları sardığını, burjuvazinin tutarsızlık ve çelişkilere giderek arttığı, 12 Eylül öncesinde bir güçbirliği, giderek bir cephe kurulmuş olabilseydi, milyonlarca insanı mücadele alanına çekebileceğini belirtti.

Kemal Burkay, işçi sınıfı mücadelesinde ve ulusal demokratik mücadelede cephelerin rolü, biçimi ve amaçları üzerinde kısaca durduktan sonra, Türkiye'de ve Türkiye Kürdistanında cephe sorununu ele aldı.

Burkay, sol siyasi hareketlerinin hatalarına ilişkin olarak geniş bir değerlendirme yaptı. Örneğin, TKP'nin cephe çağrısını kendi yürügesindeki demokratik örgütler ve sınıfsızlığı yaptığını, devrimci güçleri değil, CHP'yi temel güç olarak aldığını, bu yüzden devrimci hareketin toparlanmasını önemli ölçüde engellediğini belirtti. Dev-Yol un sekte, kendi güçlü nü abartma gibi yanlış, zararlı yönte-

mini'de eleştiren Burkay, TKSP'nin Kürdistan'da bir ulusal Demokratik cephe oluşturmak için çaba gösterdiği, bu çabalarının geçmişte hangi güçler tarafından engellendiğine ilişkin geniş bir açıklama yaptı ve Türkiye'de cephe sorununa ilişkin şunları söyledi.

"Türkiye gibi ülkelerde, pek çok sol örgütün olduğu ülkelerde işçi sınıfı hareketinin henüz ciddi sayılabacak bir dayanıklıktan kurtulmadığı ülkelerde, solun, demokratik güçlerin demokratik bir cepheye birliğini sağlamak hayati bir önem taşımaktadır. Yoksa herhangi bir örgüt, ben işçi sınıfı partisiyim benim çok güçlenmem lazım ondan sonra ten öncülük yapacağım, herkesi birleştiriceğim cepheye, anlayışı yanlıştır. Zaman beklemiyor toplumsal çekişmeler beklemiyor çünkü. Yani Türkiye'de toplumsal çekişmeler, ilerici ve gerici güçlerin mücadelesi bekleniyor. Herhangi bir partinin şansı yaver giderse uzun vadede çok güçlü işçi sınıfı hareketini tek başına temsil etmesi, kitlelere öncülük pozisyonu kazanmasını, kendi politikasını emekçi kitlelerin politikası haline getirebilmesini beklemiyor. Bu nedenle bu tür ülkelerde özellikle sol ilerici, demokratik güçlerin emperyalizme ve faşizme karşı olan tüm güçlerin ortak cephesini oluşturmak, ve sözkonusu öncülüğü, söz konusu etkinliği mücadele içerisinde kazanmak kendi doğru politikasıyla, kendi dinamizmiyle kazanmak, ancak böyle mümkün olabilir diyoruz"

JI XWENDE VANAN

FRANSA

BEDELLİ İŞKENCE

Arkadaşlar,

Ben de sizlere içinde yaşadığım bir-kaç olayı anlatmak istiyorum. Bundan bir süre önce, bedelli askerliğe (yada bedelli işkenceye) parasını verdim ve Türkiye'ye gittim. Birinci gün "misafir" idik. Sabahleyin ilk emirler, komutanlardan gelmeye başladı. "Bedelli askerler hiç bir suretle yabancı bir dil konuşmayacaklar." O ara da vatandaşlardan biri; "Komutanım ben Türkçe'yi çok az biliyorum. Alman yada doğdum, büyüdüm Kürtçe ve Almanca biliyorum" dedi. Komutan bu sözleri duyunca kudurmuşcasına bağırıp-çağırmağa, küfür ve tehdit etmeye başladı. Özellikle o vatandaşın Kürt olmasına daha çok kızmıştı.

Arađan 10-15 gün geçti Ankara' dan iki kurmay albay geldi. Sanki ezrayil gelmiş gibi her kes put gibi duruyordu. Akşama konferans verecekleri bildirildi. Akşama bizi konferansın verileceği yere götürdüler. Ankaradan gelen iki kurmay albay anlatıyordu. Konumuz: "Türkiye üzerine oynanan oyunlar." Başladılar anlatmaya; "Bütün komşu devletler bizim düşmanlarımızdır. Ruslar, Bulgarlar, Yunanlar bizi bölmek ve devletimizi yıkıp ortadan kaldırmak istiyorlar...vsb" Tabii "rus" kelimesini söylerlerken salyalarını akıtarak, ağıza alınmayacak küfürlerle birlikte söylüyorlardı. Daha sonra Türkiye'deki örgütler anlatılırken, laf olsun diye 5-6 dakika "Sağcılar bir çok cemiyet ve dernekler kurarak memleketimize şeriat getirmek istiyorlar." gibi sözlerden bahsettikten sonra, "solcular" konusu anlatılıya başlandı. Ama onlar açısından en önemli konu "Kürtçülük"tü. Bizlere 10 gün bu konuda nutuk attılar.

Başlıyorlardı lafa; "Arkadaşlar, Türkiye'de bazı hainler kendilerini Türk saymıyorlar. Bu Hainler Türkiye'yi bölmek istiyorlar, "biz Kürdüz, Kürdistan istiyoruz" diyorlar. Böyle bir halk Türkiye'de yaşamıyor arkadaşlar. Doğu anadoluda yaşayan Türk vatandaşları Türkçeyi sadeleştirerek dağ Türkçesi haline getirmişler. Türk Dil Kurumu nun açıklamasına göre: Kırsın dağlara fazla kar yağar, yazın bu karlar erirken, yukarıdan aşağıya düşen kar parçası "kart" diye bir ses çıkarır, onun üzerine düşen bir parça daha "kurt" diye bir ses çıkarır. İşte Kürt kelimesi bu "karttan" ve "kurttan" gelmedir. Böyle bir halk yoktur. Eğer aksini iddia eden varsa ben çizmemi giydiğim zaman yok ederim bu halkı...vsb" Günlerimizin çoğu işte bu gibi saçmalıkları, bayatlamış ilkel iddiaları ve tehditleri dinlemek geçiriyorduk.

Bir gün de, Kıbrıs hareketinin sebepleri anlatılırken "Rum'ların katliamları" neden gösteriliyordu. Bu dersten sonra karşı iznine çıkan bazı arkadaşlar, komutana isimsiz bir mektup yazarak kısaca şu soruları yöneltmişler. "Sizler 1925'te 1930'da, 1938'de Kürdistanın her yanını kana buladınız. Yüzbinlerce insanımızı genç-yaş-

lı, çocuk-kadın demeden katlettiniz ve bunları şimdi de devam ettiriyorsunuz. Asıl sizin yaptıklarınız barbarlık değildir.

Bunun üzerine hepimizi topladılar. Kürt olanları ayrı bir yere ayırdılar. Günlerce çeşitli testlerden, sorgulamalardan geçirdiler, parmak izlerimizi tekrak, tekrar aldılar. Uzun süre aç bırakılarak saatlerce dayanılmaz "eğitimler" (aslında işkence desek daha yerinde olur) yaptırarak bizleri perişan ettiler.

Böylece iki ay süren bedelli işkenceyi zorla bitirebilip, gittiğime pişman olarak döndüm.

Bir Okuyucu

YEKİTİYA SOVYET

DIXWAZIM SÎ NEKE TE

Dilê min li paş heft çîyan
Te digere salan virda
gul a min ma li zindanan
ax a min helisîya
Li bin lingên dujminan
lê ez çukum?(1)

Li we digere
Dilê min salan virda,
Dixwaze bibîne,
Tu xwetûn a welatê xwe
Ez bi hêvû ke.ek a te
Hemû dilxweş hirayên me,
Evdindar a min...

Tine bi çav tengî
û tunetî
Ra bi yeknebûn û neqî...
Çira hişk bibin gulên me?
Çima girnebin şitilên me?
Çima rûnenin em,
Destê min da destê te?
Karê xwe çîye wî ewrî reş
Li ser welatê me?
Ez dixwazim sî neke te
Gula min

Mikayîl ROJASOR

(1) çî bikim

BENDİVAN

Bendixanê li min vekin,
Bimindîn tirêjê rojê,
Keça çavreş,
Hespê qemer,
Wek çarân, ezê wê maçkim,
Ezê paşê li nijda Kumêt siwarbim,
Di deştanra bibezinim

Lê pencera bendixanê pir bilinde,
Derê mezin bikilite,
Çavreşa min,bedeva
Dûre,
Di koşka bengîda maye,
Hespê rewan li ser çawir û çimena,
Bê liwanê, lê siware,
Bi nehengî hildipekê,
Diwestê,ba li dêl dixê.

Ez dêranin,perişanin,
Li hawir diwarên rût,
Çirûskê biskê ji agirê damirtî,
Derdikevin bi hek-hekî,
Lê li paş derî,di mengbûnê şevada,
Têguhê min,dengê gavên
pasevanê ne mîhrebân.

M.Lêrmantcv, werger: RÊZAN

YEKİTİYA SOVYET

Berêzan berêweberanî "rêdaksîyona" kovarî ROJA NU ya tekkoşer. Silevêkî gerimtan pêkêş bêt.

Ez zor xow be bextîyar dezanin em nameye denusim bo kovarî Roja Nu be zarawî soranî, bo zengînbunî kovarî Roja Nu be zarawî soranî, cunkî be pêwîstî (wacibî) ser şanî xom deza - nim û dawakarim (dexwazim) hemu mirovêkî Kurd, be taybetî roşnîbîran he-wil biden (berxwe biden) lê kafî nu sîn be zimanî Kurdî her du zaraw (Sorânî û Kurmancî) be kar bihênin bo têgeştinî (fehîm) hemu Kurdî Kurdistan tan.

Dexwazim bêhim hege (eger) roşnîbîranî Kurd legel yek (tevfî yek) alîkarî biken û be hestî xawên pênu-sî (qelem) dilsozî bixene kar (bê-te karkirin), netewey Kurdî rojek dê debête xawênî (ahîb) zimanî yekgir - tuy xoy.

Mamostaî etnolojîyaî gelanî Eran mamostay zimen û kulturî Kurd le Berlîn, û endamî korî (meclîs) lêkolîne wey zanistane le Elmanîyaî Rojawa dê bejê:

Debe ber le her tîştêk, têbikoşîn ke tîpekanî nusînî Kurdî bikeyneyek (Wekyekkirin) û elfabêyekî yekgirtu bo Zimanî Xoman cêbîkeyî,ta Kurdî hemû parçekanî Kurdistan bikarin (bitwanin)nusînî yekdî(yektir)bixönnewe.

Ez hêwîdarim ke hêzî pênu-sî(gelem) Kurdî le xizmet ûşey(kelîmê) pîrozî Kurdî de bêt ji bo pêşkewtina (pêşwaçuna) ziman û wêjey (edeb) Kurdî.

Dexwazim em (ew) honraweyetan pê-keş bikem ku ji bona (be boney) xopîşandanî (Dêmostراسیون) gelî Kurd le bajerî Suleîmany dîjî rêjîmî faşîstê IRAK amadekrabu (Sazkrabu)

Ême kurdîn nawey merdîn her dejîn
dujminan her çend be nêzbê nabezin

Ême beşke şerî naw şax û bêşên
bc azadî kurdistan her hewl dedên

Kurdistan xakî bapirî Êmeye
pêşmergêy aza û dilereî zov heye

Kurdistan her debê azad bibê
yekgirtu bêt serbexo bo kurd bibê

Gerçî îmro jêr desta û beşkarw
bist be bist xakman be bomba kéliraw

Rojê dadê alai Kurdî hel likeyen
agri tole le dijmin ber bideyin

Toleî raburdu destênin zu be zu
bo dijmin wene denusin herçî bu

Rojê dadê çok be dijmin de dedeyin
xakî pîrozî wêraniman awakeyin

Le kotaîda hêwîdarim serkewtubin
ji bo xizmeta kurd u Kurdistan

Y.KAKEREŞ

FAŞİST ANAYASA ZORLA ONAYLATILDI

ZIRAV

Faşist cunta, dipçik zoru, işkence tehdit ve türlü hile ve dolaplarla anayasayı zorla onaylattı. Bu oylama ile Türk burjuvazisinin ve onun kanlı eli generaller çetesinin kirli sayfalarına bir yenisi daha eklenmiştir.

Tekelci sermayenin istemleri doğrultusunda oluşturulan ve bu yüzden işçi sınıfının devrimci mücadelesini engellemek ve Kürdistanı bir sömürge olarak talan etmek için Kürt halkının ulusal ve demokratik mücadelesini boğmaya yönelik bu anayasa, bütün çıplaklığıyla geniş halk yığınlarının çıkarlarına karşı ve onları karşısına alacak bir öz taşımaktadır. Bu yüzden anayasaya kenarından-köşesinden yapılan en ufak bir eleştiriye bile tahammül edilmedi. Cunta tepkilerin büyüdüğü gününden iyiyeye farkediyordu. Kaba bir şekilde anayasa üzerine tartışmalar yasaklandı. Evren, ellerine "evet" plakatları sıkıştırılmış kitlelere mitingler düzenlemeye başladı. "Evet" in dışında bir alternatif tanımayan propaganda oyunu, şüpesiz komedi olmaktan öteye gidemedi. Evren'e göre artık batılıların tavırlarını değiştirmesi gerekmektedir. Ama, bu "% 91 Evet" Evren'in çirkin yüzünü saklamaya yetmedi ve yetmezdi de.

Faşizmi kurumlaştırmak isteyen tekelci Türk burjuvazisi, ilk adım olan kanlı cunta müdahalesini "iç savaş, terörizmi önlemek" gibisinden yalanlarla aklamaya, meşrulaştırmaya çalışırken halkın önemli bir kısmını ve dünya kamu oyunu, dostlarının yardımı ile kandırabildi. Ama işkence

devlet terörünün iç yüzünü, faşizmin sahte maskesini düşürmeye devam ediyor. Faşizmi yerleştirmek, kurumlaştırmak demek olan anayasa oyunu ise, cuntanın, tekelci sermayenin kirli çamaşırlarını açık bir şekilde ortaya serdi. Cuntaya karşı tepkiler, devrimcilerin çok dışına, hatta bir kısım Cunta doslarının yanına kadar taşıdı. Sıkıştıkcı-sıkışkan cunta anayasa oylamasında devrimci güçleri kan ve işkence ile devre dışı bırakmakla yetinmedi ve cuntadan az Kemalist olmayan unsurlara da saldırıya ve susturmaya başladı. Oyunun bu sahnesinde rezil olmak istemeyen Cunta, ikinci kez rezil olmaktan kurtulamadı. Sadece "evet" propagandası ne kitlelerin gözünde, nede uluslararası düzeyde faşizme meşruluk kazandıramadı.

Halk sadece anayasanın içeriğine ve hedeflenen amaçlara öfkelenmekle kalmadı, oynanan oyunu, kullanılan araçları da bütün çıplaklığıyla açık bir şekilde gördü. Hiç şüphe yok ki bu oylama ile % 100'lük "evet" ler bile, düşmanın çirkin yüzünü gizlemeye yetmez, aksine zor günleri dayatsa, yolları çetinleştirirse bile, kafaları

berraklaştırmaktadır. Ve bu berraklaşma, Türkiye'deki sınıf ilişkilerini, ordunun tekelci sermayenin çıkarları doğrultusunda hareket ettirilmesi ve devletin bu sınıf mücadelesindeki yeri, generallerin yalanlarına ve her türlü çabalarına rağmen artmaktadır.

Ve bu kapsamda anayasa, işçi sınıfını, tüm yoksulları ve Kürt halkını hedef almaktadır.

Bu önemli yanı ile anayasa oylaması sonucu, Generaller Çetesinin maskesi iyiden iyiyeye düşmüş ve hesaplar ters tepmiştir. Bu kanlı düzenin yaşatılması için yerli ve yabancı sermayedarlar, Türk tekelci burjuvazisi ile emperyalist ülkeler iyiden iyiyeye maskelerini düşüreceklerdir. Bu maskeyi bir an önce düşürmek kaçınılmaz bir şekilde acil ve önemli bir görevdir.

OYLAMA SONUÇLARINA BİRKAÇ ÖRNEK

Tüm baskı, tehdit ve işkencelere karşın ve kendi kuralları içinde bile kesin olarak doğru olmayan, bizzat resmi sonuçların bile, devrimci mücadelenin ezilmediğini gösterip halkın faşizme karşı tepkisini bir ölçüde dile getirmektedir. Sömürgeci baskıları alabildiğine arttıran faşizm, çok açık bir şekilde Kürt halkının nefretini arttırmaktadır. Sadece Kürdistanın 4 ilindeki oylama sonuçları, zor şartlar göz önüne alındığında bizlere önemli bir bilgi vermektedir.

İL	Seçmen sayısı	Kullanılan oy sayısı	Evet	Hayır	Katılmama
BİNGÖL	57.641	46.671	32.059	11.881	21.570
DİYARBAKIR	246.625	191.397	152.137	33.528	55.228
HAKKARİ	43.857	26.630	21.530	4.918	17.220
TUNCELİ	52.832	49.423	40.415	8.747	22.409

Halkının çoğunluğu okur-yazar olmayan, binlerce sosyalist, yurtseveri ülke dışına çıkmış ve binlercesi tutuklu olmasına ve akıllamaz baskı, tehdit ve işkencelere rağmen çok sayıda

insanımız anayasaya hayır demiş veya sandık başına gitmemiş, boykot etmiş tir. Şüpesiz en küçük bir demokratik ortamda Kürt halkının faşizme tepkisi daha büyük boyutlara varacaktı.

Bu tepki, ulusal öz taşıdığı için genel olarak Kürt halkının sömürgeciliğe, faşizme karşı tepkisindeki özel bir yanı yansıtmaktadır. Çünkü faşist baskılar, sömürgeci baskıları alabildiğine arttırmış ve Kürt halkı kor-kunç baskılara maruz kalmıştır.

TEPKİLERİN ÖZÜ

Hemen hemen tüm maddelerde tekrar-tekrar vurgulanan "Devletin ülkesi ve milleti bölünmez bütünlüğü amacı" anayasanın ruhunu oluşturmaktadır. Bu

formül açık bir şekilde işçi sınıfının onun sınıf örgütlerini ve Kürt halkını hedef seçmektedir. Ve tüm demokratik çalışmaların yok edilmesi de bu sınıf düşmanlığı ve ulusal kin, sömürgeci baskı üzerine kurulmuştur. Buna göre: Sendikalar grev yapamayacak siyasi amaç güdemeyecek, mesleki kuruluşlar, demokratik örgütlerle ortak hareket edemeyeceklerdir. "Anayasanın ruhu" faşist olduğundan, işçi sınıfının ve geniş emekçi yığınlarının en küçük bir talebi ve buna yönelik her bir eyleminin altında bir siyasi güç aranacaktır. Yani her ekonomik ve demokratik talep, "devletin ülkesi" ni hedef aldığı iddiasıyla engellenecektir. Tekelci sermayenin devleti, burjuvalarına bu şekilde en büyük garantiyi vermeye çalışmaktadır.

Siyasi partiler cumhurbaşkanının emriyle ve anayasa mahkemelerince kapatılacak, "kapatılmış bir siyasi partinin mensuplarının üye çoğunluğunu teşkil edeceği yeni bir siyasi parti kurulamayacaktır."

Partilerin gençlik ve benzeri örgütlenmelerini ayrıcalık diye nitelendiren anayasa, meslek kuruluşlarına da tüm diğerleri gibi "siyasette uğraşamazlar, siyasi parti ve derneklerle ortak hareket edemezler" kaydını getiriyor.

Madde 26, "Düşüncelerin açıklanması veya yayılmasında kanunla yasaklanmış olan herhangi bir dil kullanılmaz" deniyor. 28. madde, "Kanunla ya-

saklanmış olan her hangi bir dilde yayın yapılamaz" diye devam ediyor. Şüpesiz, anayasa bu yasaklamalarla ve onun pratik sonucu tutuklama, işkence ve katliamlarla da yetinmiyor. 23. madde ile "Yerleşme hürriyeti suç işlenmemesini sağlamak amacıyla sınırlanabilir." şeklinde gizli ama kor-kunç bir tedbirde saklı tutuyor. Yani Kürt halkı, "suç işlenmesini" önlemek için yerinden yurdundan sürülebilir. Kürt halkı, buna ne Türkiye'de, nede diğer parçalarda yabancı değildir. Ve buna karşı Kürt halkının tepkisi kesindir. Kolaylıkla gerçekleştirelmesi de mümkün değildir. Bu bilinmiyor. Ama sömürgeciler, varlığını sürdürmek için onu da göze alabiliyorlar. Halkın çoğu

Türkçe bilmiyen Kürt halkı, elbette kendisine yönelik bu sömürgeci faşist tedbirleri, bu yeni anayasanın içeriğini ve kısıcını iyice sıkıştırdığını seziyor.

Ama Kürt halkına gerçekten anayasayı oylama olanagı verilsin, o zaman bir rakı bilmem yüzde kaç "evet" beklemeyi sömürgecilerin taşı tarağı alıp kaçmaları gerekir.

TÊMURÊ XELÎL

LAWÊ OKTOBIR

Tarî fîdî ketibû erdê. Baê havînê - yî hênîk jî pencera mala binecîfê gundê Em-rê teze (jîyana nu, li navça A ragasê) Şehîdê Ūsiv dikete hundur û te tirê dibû guhdarvanê serhatîfê wî. Hez êvar evlêd û bûkên wî, torinên kalko berevî dozêdibin û guhdariya serhatîfên wî dikin, ku mînanê serhatîya jîyana wî dirêj û hewackarin.

Ū bawarbikî her cara serhatîfên wî bi vi awayî xilaz dibin; " E... , lawêd min, hûne bextewarin, çimkî xwendîne, jî ber ku demekî têr û tijeda dijîn "

Serhatîfên wî hîmlî derhaqa malbeta wî, xwendîne, jîyana berêye nemiz-nejî, derhaqa zulma şerê Wetenîfêyê mezin û jîyana meye aştîdanin.

Bavê wîyî Ūsivê Mirad jî dema xwedê jêra gelek serhatî gotine, serhatîfên zelûlî. Ji wan serhatîya tenê yek rind bîra wîda maye, dema rojekê guhdê Karwanserêyî berêda bibû şayî, gundî çavronahî didane hev, ku padşa ji text avtîne, şorişa Oktobir altin darî birîye, wê temamîya hebûna mil - kedarî ji dest wan hildin û paraveyî ser kesîba bikin, virhada mirovê gişk weke hev bijîn, destbî jîyana nuhe xweş dibe.

Destbî salên çêkirina kolxozî di - bir. Her yek dibe xwedîfê keda xweye helal. Sal bi sal û hetanî roja îro rewşa gundîya çîqas dîstê xweş dibe. Her sal bêsa xêrê dikete vî gundê Kurda jî. Behseke xêrê sala 1929' a vî gundîda bela bû, ku Isahak Marogûlovê asorî û Erebbê Şamîlovê Kurd ser hîmê tîpê latîfî herfê Kurmancî çê kirine. Wî çaxî binecîfê vî gundî, endamê Komî tîya Pişkovkazêye (Pişkovkaz-ew Komêrên Sovîetîstanêye, Adirbêcanê, Gurcîstanê û Ermenîstanêye) şuxul kirî - nêye navbendî heval Karapîtanê Cano tevî 14 xortên Kurd usa jî Şehîdê Ūsiv dîfîne bajarê Erêvanê, ku Kûrsên bona xwendin û nivîsara Kurmancîye yeksaleda hînbîn. Cerdoê Çenco serokê wê kûrsê bû, lê Marogûlovê Asorî, Rûbên Drampyan û Nûrî Hîzanîfê Ermenî, Erebbê Şemoî Kurd û ên mayîn ders didane wana. Dû temamkirina wan kûrsara hetanî niha mamostaê navdar Şehîdê Ūsiv dibistana gundê xweda bi navbirîfên Kurt dersên zimane Rûsî û Kurdî daye û dide.

Pey salekêra, sala 1931'ê behseke xêrê jî kete vî gundî. Înstîtûta baja rê Lenîngradîya biçûk parek hatibû teşkîlîkirinê seba amadekirina kadroên mamosta. Erebbî Şemo wî çaxî xabatkarê komî tîya Navbendî ya Partîa Ermenîstanêye Komînistîfê bû. Bi serokatîya wî gelek ewlêdên Kurd çûne Lenîngradê û 5 sala wêderê xwendin. Tenê jî vî gundî 7 mirov çûn. (Ev jimar jî 22 gundên Kurda ê herî pîz bû.) Wêderê tevî dersên zimane Rûsî ewana herweha dersên Kurmancî derbaz dibûn. Mamos - taên wanî zimane Kurdî Qanatê Kurdo û Erebbê Semo bûn. Ew 7 mirov ev bûn: Baylozê Çaçan (Biraê Xelîlê Çaçan Mûradov) Tîtalê Çeto Mûradov û Xalitê Çeto, Çaxaxê Tihar Mûradov, Şehîdê Ūsiv Mûradov, (pîsmamên wî) Emerîkê Delo û Letîfê Bayloz. Li wêderê hînbûn, xwezî û wergirtina wana kîsî dewletê bû. Gava ewana jî Lenîngradê vegaryan, hemû jî bi xebatê hatne nazîkirinê û ewana hetanî niha jî bi serfirazî dixebitin bona pêşketin û gulvedana Komera me.

Pey kutakirina xwendina xwe ew tê gundê xwe û dîsa dersa dide zarokên kurd. Wan sala vî dibîstanêda dixebî - tî usa jî remetîfê Emînê Evdal, ku paşê bû Kurdzanekî hêja. Nivîskarê ermenîyî naskirî, dost û xêrxazê gelekê kurd Vahagn Karêns, injênêr wekîlê Tosin, serevezê vî dibîstanêyî niha Bekirê Xalit û gelekên mayîn berdestê Şehîdê Ūsiv hînbûne, şagirtên vî dibîstanê bûne.

Salên 30-f çawa hemû gundên kurdada usa jî vî gundîda bona mirovên sere dersên seba hîldana nexwendîfê derbaz dikirin, armanca xîjanê ew bû, ku nava wan merîyada nexwendîfê bidne hîldanê, kîjan wextêda hînbûn. Nava wanda usa jî gelek jinêd kurd hebûn.

Belê, her sal behseke xêrê dikete gund. Salekê jî, sala 1941-ê mînanî baê birîskê bersêya nebixêrîfê ser vî gundîda jî hat. Almanên faşîst bi nemanî avtîbûne ser welatê me. Bi gotî na gotîya, wî çaxî gundda dewat bû. Xort û keçên gund bi erf edetê xweyî kal û bava şaya xwe dikirin. Govenda dewatê betîfî. Xortên gund cihê bûn û yekî kire gazî, ku gotî bin dengê def û zurnê gişk jî herine ber şêr, ku dij minê bêbext, dev bixwîn jî welatê xwe raqetînin. Şehîdê Ūsiv jî qelesa destê xwe danî, tevî gelek xortên gund tîving hilda û çû ber şêr, tevî qal û cengê bû. Pey sal û mîvekêra birîndar dibe, wî diguhêzîne nexweşxanê, gulla ku sîngê wîda gut bûbû, derdixin. Lê birîna wê xedar bû, mecal ne dideê, ku dîsa şer bike. Ewî tenûl ne dikir, dil dîna wî ber hev ne didan, ne axir ewî heyfa xwe jî dijîmîn hîlneda bû. Birîna wî kew digre, lê doxtir destfêrê na dinê, ku tevî şêrbe.

Vedigere tê gundê xwe û dîsa mamostatîfê dike. Pey 3 salara, sala 1945-a, 9-ê Gulanê dîsa behseke xêrê dikeve gund. Mizgînî hat, ku wî şerê bi qetîlîda welatê me altîndarê biribû. Dîsa ew govenda dewatê gundda gerîya.

Gundî her yek bi şevata dubareva dixebitin. Ne axir pêşdaçûyîna gund 4 sala şûnda ketibû. Şehîdê Ūsiv jî sehet û qewata xwe nahevşîne bona terbetkîrin û hînkîrîna silsîleta cahil.

Ew xebata wîye baş serwêrîya navça Elegezê û komera Ermenîstanê jî texmîn kirin. Ū sala 1947-a ew xebat bi layîfî qî hate qîmetkîrinê: bi biryara sedîrî tîya Sovêta komera Ermenîstanêye tewrebilînd Şehîdê Ūsiv Mûradov hêjayî navê "Mamostaê emekdar" bû. Nava kurdada ew ê pêşîn bû, ku dereca mamosta tîfêda hêjayî navê herî bilînd bû.

Mamostaê navdar eva 10 sale, ku jî dewletê pênsîaê (ardîmî, alîkarîya perretî) distîne, lê jîyana xwe bêy zara bîyêdîbîstana xweye ezîz texmîn nake. Niha jî dixebite, pênsîa xwe jî, aylixa xwe jî distîne. Bi hezaran caran derê dersxanan vekirîye, sibe xêrî da ye zara, û ew sibena bi rastî jî xêr bûne.

Ewlêdên vî malê bavê xwera tevayî bi xebata xweye canfîda roj bi roj serhatîya vî malê didine dewlemendkîrinê, ku nisleta paşwextîfê rabe û çav bide pêşîfîn xwe. Bi saya xebata wane başê, ku rewş û jîyana wana roj bi roj xweş dibe, lema jî malîd wana têr û tijene zarokên wana eşq, şa û bextewarin.

Ū her êvar dîsa endamên mala Şehîdê Ūsivê giran berevî ser hev dibin û te nê tîştên baş dibihên û dibînin. Eger tîştêkî xirab û selûlî dibên jî, ew tenê serhatîfên jî jîyana berêne, ku bûne bîranîn. Ū her yek karê xweva gîroye. Yek jî dîrdîfînokê (têlêvîzîyon) û radioê dibihê, ku sehetekê pêşda perçekê cihanêda çî qevîmîye, hînek rojnamên ermenî, rûsî û kurdîye nuh dixwînin. Ū gava pê dihesin, ku Libna nê û Kurdistanê şere, çawa ku dilê wana ser gelên mayîn dêşe, usa jî serkurda dêşe. Vîra, dema jîyana kurdên Sovîetîstanê hîmberî jîyana kurdên derdikî, serdestîya qeydê meyî sosîyalîstîfê diha rind û zelal tê ber çava.

Bûkê malê jî ser gazê (tendûr tune) nava çend deqeda xwerînfê çê dikin. Ras te fîdî dîfê tendûrê jî vî malê nakîşe, lê dîfê ocaxa Şehîdê Ūsiv rînd dikîşe.

Vî gundîda niha ser hev 45 mal hene. Lê jî vî gundî mirovê usayî nav û deng derketine, çawa ku nivîskarê mezin Xelîlê Çaçan Mûradov, ku 24 sal serokê radioa kurdî bû, biraên wî Bayloz û Celîlê Çaçan Mûradov, ku jî kurdan ên pêşîn bûn, ku xwendin, înstîtûtîtan emînî kirin û xîzmetîfê gel û dewletê kirin; Xalit û Tîtal Mûradov; Xalitîr pir salan bûye serokê para kurd zanîfê li akadêmîa Ermenîstanê, lê Tîtal û birazîfê wî-Grîşa serokê parên rojnama "Rya teze" Tenê jî mala bavê Xelîl Mûradov -mala Çaçan 16 mirovên bi xwendina bilînd derketine, ku ewqas mirov jî hîç maleke mayîn hela derneketine jî nava kurda.

Wî gundê biçûkda herwaha heye kolxoz, zavoda (karxana) şîr û penîr, pîr tûkxana, kîno (sînema) tîne nîşandayî nê, klûb (oda zanîfê) û mecalên mayîfîne baş hene bona pêşketîna gund û gundîya.

Têmurê Xelîl Mûradov

Berpirsyarê Radioa Rewanêye

Kurdî

BIJÎ AZADIYA KURDISTAN

RÊTSÊNZIYA (BAWERDAN) LI SER "YEKBIN"

KURDOX

"Wêje ji bo gelê serbest, yeke - mîn minareye, ko millet kane li ser bê zarî (xezen) û dengê nalîna xwe bighî ne hemûyan". Bêlînskî-(1)

Dengê nalîna Gundî gelek caran di rêya Komkar da yan Roja Nu da diket guhên welatparêz û rebenên gelê Kurd, min hegîz (her tim) bi evîneke sihre bazî çawerêya helbestên wî teze dikir û bendewariya derçûna dîwana Gundî bûm, belkî heval û ôgirên min pirbin, lê helbestvanê cîwanmêr û şoreşger tî bûna me di dema xwe da şikand û dîwana xwe bi navekî zor merxibilind "YEKBIN" da weşandin.

Ji demeke kurt da "YEKBIN" gihêste destên min, dîwan encama tamargivaş - tin û xuhnerkandina heft salane, ji "Bo karvana kewandina birinan Karvana serketin û newrozan Karvana jîyan..."

Diyarî bo hevalan "hatîye kirin. "YEKBIN" bi peşgotineke zor dirêj ronahî û pir hêja hatîya nivîsandin. Gundî bi çend gutinên şêrîn û asakar rêya rast şanî me dide û dibêye:

Armanca me jî azadîya gelane
Armanca me wekhevîya gelan
Wekhevîya jin û mêran...

Di vê rêya dûr û dijvar da
Hunermend.. helbestvan..nivîskar,
zana...

Filosof giyanê (rîhê) karvanê
xebatê ne..

Çirayên geşin...
Helbestvanê me yê pispor bi axîneke kûr û bi dengêkî zîz û nerm rexne Kur dên ku zîmenê dê û bavê bi zîmanê bî - yanîyan duguhêrin dike û lomekirina xwe bi va gotinê bîrwerê gewre Ehmedê Xanî mêlag (isbat) dike.
"Ma mirov zaroyê xwe yê nexaş bi zaroyê cîranan yê xaş diguhêre..?"

Diyarîya me "YEKBIN" 42 helbestên û di hundirê (100) rûpelan da hatîye, lê rênasê me di malên xwe yên nazdar û menreban da xwe dide ber çavan ko ew lawê demêye, lawê gelê xwe ye, bê rawestan (seknandin) nobadarê rêzaniyê ye, çavniirîna xwe herdem li bûyerên cîhanê ye, li şoreşên azadîyê ye, wênayên mezin ji serkewtinan werdigire (distîne) loma (ji ber vê) tu nav baştirîn û giringtirîn ji navê "YEKBIN" ji diwana mera nikarî bidîya. Helbestvan dibêje: "Min dî bê yekbûn rê naçin serf... serketin çênabin, lo ma min ji banga: YEKBIN" tişt nedî." - Têmen bingehîn li cem evîndarê azadîyê, dijminê setemkariyê, pêşengê civa kê xwe, "Gundî" welat û wekhevîye.

Helbestvan rewşa hemû aliyên û diyardeyên jîyan a gele xwe bi gelemperî (giştî) û bi awayekî dilgirî nîgarkirîye û daniye ber çavan howeyên (sedemên) şûndamanîna jîna rebenan, hejaran bi sorên xweşik û wêjeyî dide xuyakirin. Şûnketina glên setembar (bindest), çewsandina çîne karker bi hebûna impiryalistê û segên wê yên pa rêkar û rastgû ve bi kîr girêdide, ro la çêkên wan şermeze dike. Gundî dibêje:

"Mepirsin ji ku tîn çêkên kuştin û talanan

Mepirsin ew diçin ku,
Mepirsin li kune bazarên çekan."
Ev nimûneyên ronahî me neçar dikin, ko em navê "Gundî" dînin kêlek (rex) helbestvanên xelîst.

Eger em çend tēbîniyan li ser çarçe - wên wêjeyî bējin, em nikanin ewqas sa mana (servet) wêjeyî bipesinin, wek pējin (xeyal), lēgirtin, lē tevî vē em li hin şûnan lēgirtinê gelek xweş û ciwan dibin.

Evîndarê azadîyê dibêje:
"Nemane çêla şîr jê diloşin,
Emê bişewtinin tariyan

Emê xewnên reş texin gornan."

Lê bi rastî hûnana rîfma (dawîya mali kan) di helbestên Gundî da bi huner - mendîyeke zor heşem û xweşnewaz li hev latîye. Gundî mamostê xortane, dengê - kî nûjenbare, xameya wî (pênivîsa wî) çak û çalake. Tewfîq Hekîm gotîye:

"Şêwe bi xwe mirove". Gundî jî bi awa yî nivîsandina xwe, dil û ceger jî sîngê xwe derxistine û weke kizotên ê gir li ser rûpelên dîwanê bêdereke jê avakirîye, dûman û kel jê radibin, di ber çavên mera derbazdibin, şopa wan bê gûman wê di hundirê meda bimîne û dendikên serbestiyê di gulistana weje ya Kurdî da biçînin, gulên geş wê şî - qin bidin.

"YEKBIN" axê ziya telbîz dike, da - ran avdide, latan ji pêşîya rêka me bi hêrs radike, xewkiriyan hişyar di - ke, xûnê sor û niştimanperwerî berdi - de tamarên heval û hogirên xwe, nex - maşbûna tera û merabûna Kurdan bi der manê yekbûnê dizane. Kî dizane û tex - mîndike, ku helbestvanê me wê hîn çî fêrayên hişmendî bide zarên gelê xwe. De bila gotinê mamostan berba nebe... De bila rêça me rêça wî be. De bila zaîngeha me dewlementirte. De bila "YEKBIN" li xortan pîroz be...

* Tê binî

1) Bêlînskî : 1811-1848 Şoreşger û dē mokratēkî Rus bû, rexnevanê lêteretû - rî bû û feylesof bû.

2) Tewfîq Hekîm : 1898, El-Iskenderi - ye (Misîr), nivîskarekî navdar û me - zîne.

KONGRA FEDERASYONA KOMELÊN KURDISTAN LI SWÊD PÊKHAT

Di 4-5 û 11'ê meha Çirîya Paşîn da Federasyona Komelên Kurdistan li Swêd kongra xwe ya sêwemîn bi serfirazî pēkanî. Di kongrê da 51 nunerên kome - lēn endam û gelek mēvan amade bûn.

Kongre bi rawestina bîranîna şehî - dên Kurdistanê û pêşverûyên Cîhanê destpêkir. Ji bo rêvebirina kongrê 3 kes wek endamên dîwanê hatin hilbijar - tin. Ji bo guhrandin û serastkirina destûrê komîsyonek hate damezrandin . Rapora sîyasî, rapora xebat û aborîyê ji kongrê ra hate pêşkêşkirin. Di rap - ora sîyasî da, bi taybetî li ser rew şa gelê kurd û tevgera wî hate seknan - din. Dîsa di wê raporêda grîngî û pê - wîstîya yekîtî û tevkariya welatparê - zên kurdistanê li Swêd, di nav fede - rasyonekî da hate dîyarkirin. Her sê rapor ji aliyê kongrê hatin rûspîki - rin.

Nunerên komelan li ser xebatên fe - derasyonê dîtinê xwe gotin. Li ser wetenî û dijvarîyên federasyonê , li ser rola federasyonê ji bo kurdên li Swêd û her usa ji bo şerê azadîya ge - lē me dūr û dirêj hate seknandin . Di nav hinde axiftinan da bang li wan ke sên ku bi tu komelê an jî rêxistinêva grêdayî nîn hate kirin, wekî ew jî ji bo xurtbûn û serfirazîya federasyonê piştgirîyê bikin.

Ji bo Komîta Karger (Yönetim kurulu) 7 endamên esil û 2 çîgir û ji bo Komî - ta Çavdêr (Denetleme Kurulu) jî 5 an - dan hatin hilbijartin. Bi daxwaz û pêş - niyaran va dawîya komcivînê hat.

Federasyona Komelên Kurdistan li Swêd, carek din di nav hemû hêz û ke - sên welathiz da hêvîyeke xurt, daxwaze ke bilind, ji bo yekîtîyê peydakir.

Komela me, ji destpêkê hetanî niha

di federasyonê de cîkî xurt girtîye û dē viya berdewam bike. Ji bo yekbûna hêzên welatperwer çî ji destê me bē e - nê pêkbînin. Xurtkirina federasyonê , yek ji armanca me ya herî girînge. Em di wî bîr û bawerîyê da ne ku, bē ye - kîtîyeke xurt xelasbûn ne mumkune. Bê yekîtîyê, gavên xurt ne mumkune. Fed - rasyon vê yekê baş eşkere kirîye, ba - werîya yekîtîye xurtkirîye, li hember dost û dijmin dengê gelê me hêxurttir bûye.

- Bijî Federasyona Komelên Kurdis - tan li Swêd.

- Bijî Yekîtî

- Bimre Emperyalîzm, Kolonyalîzm û Faşîzm.

SIN'ET Û ÇAND

JI GUNDA GUNDEK

Hevalên hêja,

Ez ji wera vê hikayete (çirok) ku mamoste yê mezin Hecîyê Cindî Cewarî nivîsîye. Hecîyê Cindî di sala 1967 an pirtûkek bi navê "HEWARÎ" (pirtûka çirokan) nivîsîye û di rûpela pêşînda di bêje: Ez vê pirtûkê "pêşkêşî 50 salî ya Revolyûsîa Oktyabrêye sosîalîsmî - êye Mezin dikim". Belê, pirtûk ji vir panzdeh salan berê hatîye nivisandin, lê bi bîr û bawerîya çirokên pir xweş têde hene. Min ji wan çirokan yekî "JÎ GUNDA GUNDEK" bi tîpên latînî nivîsî û pêşkêşî Redaksiyona ROJA NU di kim. Pirtûk bi tîpên kirîl hatîye nivîsandin. Pêwîste çî ji destê me bê em teksir nekin.

Silavên şoreşgerî

Navdar

Sîbeke havînê çîke sayî ez bi xizmetekê rêketim, çûme gundê Kûrekendê, wekî dinê bi çûrê kin û fêdarîya teze jêra dibêjin Kûreken-Kûreken. Gundê li binatara girekîdane, ne aqa durrî Erêvanê, li nehya Zemfadzînê, weke pêncî-şêst malîye. drêje, li alîkî wî lod, gom û tewlêd kolxozêne, lê ê dinê dîghîje mekteba gund. Jêra gundra ceweke avêye tenik tê, nerm dikîşe di çê, lê çarhilqê wê û lînava gund rewş girtine darêd sêva, hurmiya, zerdela û guza, şivtela û sinca... Gund dixemilînin.

Binellîdê wêderê berê, çawa navê gundra dixwêne, Kûrekend, gundê kûrê wextêda adîrbêcan bûne. Mezelê dorê ji şedetîya wê yekê didin. Lê niha gişk kurmancin, cişîhitîfê sala hezar nehsid hijda. Ew tevî xebatçîdê Erme nî hatine ji Qersê, gundîê Şatiroglî êne. Sûzîs û Bacelûê, hatine. Ji alîê Tendûrekê, sînekê gundîê Zorêne, qûçê, hatine alîê Wanê.

Gund Xurî, Sîpkî yanê Hesînî nine, çawa ku berê bû gundê zuqurîya, hesîniya, sipka û usa gişk ji hevdu başqê başqê dibûn. Nêha ji nava cmaetê berebere têne birkîrîne qebil û berêd ze manê çûyi hezar navi. Nêha gişk yekî; binellîê gundekine, bî navê gund tenê naskîrîne. Çî guhastîneke mezin.

Kûrekend si û çend sala berê xra-be bû, mekênê bûmê kor, guhêre peze çaziya dereng û bihara zûhati hukûmeta Sovyêtie guhdari da ser wê qîjî lê ji: şênkîr, kîre ber planê, bî tîpa teze, dewsa axîla, guhêrêd pêz-otaxêd tezeze çendpencere çekîr û avakîr. Rêncberê berî bere-bere bî rîeatîera hat grêdanê, hêja bû xwevê gund, kewşen û avê... Û Konê Hizkîrî bî çit û berçitê xweva, wekî tevi kolozê terîkî hê bî stêrê hîne malada dîminê, her cara, gava çevê meriv pê dikeve,

xûna reş hildîşe nava dîl û hinavê wi, derd û kulê kevn tev radîvin. Tê berçeva emîrê berêî reşî-hîş, şerêd qebilaye bavo-bavo, hewar û gaziê, halê kuştîne, qîrkîrîne, talan û tajan..

Û îro, ew rojê qetlê, ku wextekê he bûne, dîha derbazbûne, unda bûne û ma-neçawa xewerojkê reş, wekî meriv tucaranaxweze bine bira xwe, çama ku xweda hêrs dibe, dikewgîre, dişewite weke agirê tendûrê.

Kûrekendîya gişke kolxozedanin û tevî kolxozvanêd gundê Haytaxêyî cînar, dostê kal û bava, pembû, tîrîya bax û reza, bostan û pincarê bêcer dîkin, oncê hitînin-datînin. Xwelîya deşta Erêvanêye tevda zêr, xebatçî - êd xweye tezera gulvedide, dixemile bî gûşîdê trîdê çîrînc cîncî, bî hezar turle-temî....

Li Kûrekendê dersdarîê dike Romîê Heso, Kalekî rûspî, wekî mayîni jêra dibêne- Romî Gaso, bi forma ûrisî. Mena wê yekê heye hibet û serhatîya wî camêrî gelekî dirêje, lê emê zef kin bêjin. Hela berî Revolyûsîa Oktyabrê Romî ser gilîkî netê tê sîrgûnkîrîne. Wî dişînin heylo ser sînorê Ûrisetê û Çînîstanê. Ew Kurdê eerê çîyê xerîbî nenas, li çkî usayî dîr, îda halê wî wê çawa be? Û Romîê me tîlûrê li ser lêvêd wî bîr tîne bala xwe, der-cînara, çîyaê Elegezê, azaê, derd û kulê xwe têda dirêje. Hergê ne dengbêj bûye, teze dibe dengbêj, hergê ne bilûr van bûye, dibe bilûrvan. Xwe bi xelqê dora xwe dide naskîrîne û bi xwe jî dikeve kirasê vana, dikeve nava halê Sîbîr-sîrgûnîê. Belê, Meriv hîn dibe, teyax dide... Û sal tîd derbaz dibin, yek, du, sê... Romîê Hesc xwe jî tê dernaxe, çîka çawa hînî zîmanî ûrisî bû û çawa hînî nivîsar û xwendîne bî, ew ku bî dîne ezdîya xwerdînin gune hesab dibû. Gune hesab dibê, gava meriv ji mîletê dinê bizewîciya, lê Romî ew der jî kir, qîzeke Ûris- Anjî Sergêyî na stend û xwera li velatê dîr dibe xweymal. Lê pey Revolyûsîa Oktyabrê vedîgere tê bal qewmê xwe, cem bira û pîzmaêd xwe û dibe cêrdarekî pêşîni nava dersdarêd Kurdêd Ermenîstanêda. Vê gavê, îda şagîrtê wî- Rzalîfê Reşîd wekî kilûba gudda dixebite, xilaskîrîye înstîtûta pedagojîyêye dîreke. Ro mîê Hesoyî dînedî, bîranînedê hezarene serîda, niha li gundê Kûrekendê, li rex elegeza hizkîrî, dera zîmanê ûrisî kur û keçêd teze rabûyî hîn dîke wî zîmanî, bî kîjanî nivîsîne Pûşkîn, Tolsoy, Gorkî û Şoloxov. Ewî bexte - ware weke dînyakê, ne axîr ew ge na kalbûna xweda gîhîşte mirazê xwe, ne ku tenê hîn bû, lê nihe jî dike wê cî maeta xwe.

Cmaetê xwe li xwerdîne girtîyê, li kûltîraê, ronaê... Û vaye, hema eva gundê me Kûrekend- li wê cerê herçê bî cahil, qîz be, kur be kesekî nexwendî tune. Li her malêkê kîtêb hene, qelem, kaxez û têne pesîncîne ew meriv, êd ku rîndî dîxînin, xwendîneça pêşîni, gele kî dîxînin û gelekî znana zanin.

Qonaxa min li mala Reşîde ya bavê Rza. Reşîdî yekî zerîni navîne, heye pêncîpênc salî, aqîlê wî çevada dixwêne, xweşxebere, nîvxwendî maye.

Xem tune, ez ber dilê wîda tîm, binhêre, kurê te gîştîye ku înstîtût xilaz kirîye, lê kurapê te Keleş, li Le nîngradêda bûye ulmdarekî berbiçev, gelek kîtêbêd wîyê ulmîê hene, gelek xwendîkar û aspirant li ber destê wî hîn bûne û hîn dibin, îda çî dixwezî?

Ew raste, hîlbet, Reşîd li min vedîgerîne, -lê ne axîr min bi xwe jî dixwest kûraya zanîne dest banya, axîr hukûmetê her mecalmîkan dane me bona pêşdaçûyîne, zanebûnê, û hîsreta xwendîne dîlda, ew, wekî îda nîv qurneyî (sedsal) zêdetir emîr kirîye, li nevin-gê xweyî ber bîstîni dînhêre, meriv hew zane ew dixweze bikeve nava dîlkê wî, Bêje: ez ji rîya xwe mam, qe nat tu mey dana ulm û zanîne destê xwe neke.

Nevîfê wî berê xwe radîoa fêza xweda dike, meriv dibê dixweze bibhê. Lê kalîk-Reşîd, pencerara derva dînhêre, têne xanekîrîne mîrg û zevîdê rasta ortê Haytaxê û Kûrekendêye hêşîni, qîçîk, nexş-nexşî. Beşerek ser hînarêd sî retê wîra derbaz dibe û... weke bîstê kî em li hevdu dînhêrin. Tê ber çevê min xebata wîye hizmetî û bî xeberda na çava ez dibêjim te sehet xweş, xebatçîyo, ew xebata te kirîye li nava deşta kolxozê, ne ku tenê pesnê te dibe, lê usa jî pêşdaçûyîna me hesab dibe.....

Min texmîn kir, wekî Reşîd dilê min xwend, femkir, ku rêke zefe çîrêj qedan diye ji tekmalîê heta kolxozê... beşer lê xweş bû, te digo gulû nûr jê dibarîyan.....

Belê, li vî gundî kesek para nanêrê, pey roja buhurî nakeve, gişk pêşda dînhêrin-roja sibê û siba tezera teze dîbin, emîrê xwe xweş dîkin, bî sercem û dewlemend û bextewar dîkin, berbîrî sba xweye teze dibin, siba komûnîzmê.

baştarafî sa. l'êde

Avrupadaki kitlelere yönelik geniş bir haber ve aytem gazetesi olma gibi önemli bir görevi başarıyla sürdürüyor, o halde eksikliği hala oldu rulumamış olan sanat ve edebiyat yayınıımızı Roja Nu vasıtasıyla sürdürmek için hiç bir engel yoktur.

İsvç son zamanlardaki yoğun göçlere rağmen, Kürdistan'ın her dört parçasından ancak dört bin insanımızı barındırıyor. Almanya ile kıyaslandığında sözül bile edilmez. Ama öte yandan sosyal ve kültürel imkanları en ileri ülke.

Elimizden geldigince bu imkanları kullanarak, bu alandaki boşluğu doldurmaya çalışacağız.

Saygılarımızla.

ROJA NU REDAKSİYONU

BİRANINA KURDPERWAREKÎ MERD

Ev salekê zêdetire, ku ji nav me çû maqûlekî hêja, Kurdekî dilsoz, Kurd perwarekî navdar, serê pêsekiniya Xelîlê Çaçan Mûradov. Em çî bêjin bejna siyarê me tê. Ew ji piştta gelê Kurd çû. Şîna wî bû şîna gel gişkî.

Di nava Kurdada mirovên jêhatî û aqil pir hene. Lê eger zanebûna wan bi gel re naê girêdan, kara wê zanebûnê gel re tune, ne tişteke. Jîyana Xelîlê Çaçan bi temamî ev tişt bûn. Bî rastî ji bo gelê xwe kar bike. Ew ji xwe razî ji vê cihanê çû, ji ber ku çiqas karîbû ji bo gelê xwe xebitî. Lê ne bi dilekî rehet serê xwe danî ax û berê sar, ji bo ku gelê xwe bi temamî azad ne dît.

Belê, hozanê mezin dinav me çû, lê karê wî pir mezin ji bo gel ma heta hetayê. Ji bo vê hindê jî gava li Kurdistanê, an jî Awropaê ser mesela Kurden Sovîetistanê gotina dikin, berî her tiştî navê Xelîlê Çaçanî remêtî tînine ser zara. Wek navê pêşmergeên xehreman, wek navê pir Kurdên dilpak.

Ser mesela X.Çaçan û mala wî kovar û rojnemên Kurdîye Rîya Teze, Dengê

KOMKAR, Roja Kurdistan, Roja Nu Muzîk û hunur da çap bûne, bendên wî kovar û rojnemên Azadî, ên Ermenîstana Sovîet, Rizgarîya Kurdistanda ronahî dîtine. Em her tenê çend gotina bêjin û hinda jî serda zêdekin. Xelîlê Çaçan Mûradov 24 sala hîmdar û serokê radîoa Kurdî bû, di jîyana xwe da ji bo gel 1400 sitiranên Kurdî, 40 pîsên (têatro) da nivîsandin û ew kire milê gelê Kurd. Çend pirtûkên folklorî pêşkêşî gel kir, mala xwe kire mêvanxane ji bo Kurdên Kurdistanê û Awropaê, endamê mala xwe bi wijdana Kurdeyê tîz mezin kir. Bermalîya wî - Eznîva Reşît, 26 sale ku dîktora (peyvkar) radîoa Kurdîye. Wî çaxî di nava jinên Kurdada bes tenê ewê zanibû Kurdî bi-xwîne. Ber destê jin û mîrên bextfiyar pir Kurd fêrî Kurdî bûn. Wana lawekî wek Têmgrê Xelîl dan, ku niha şîna ba vêda berpîrsyarê Radîoa Kurdîye li Rewanê. Sê zarokên vê malêye mayîn, Sêdar, Gulnare û Uladîmîr çend pîsên Kurdîda dilqada wek artist dilîzin, Sêdar û Têmgrê çend sala bûne endamên Komela Xwendevanên Kurd li Ermenîstana.

Belê, zuret û bedena bavê Xelîlê Çaçan-Çaçanê Mirad, şîne ji vê malê 16 Kurdên bi xwendina bilind derketine. Li nava hîç malên Kurdên Sovîetistanê haqas pir mirovên, ku înstîtût û ûnîversîtet temam kiribin derneketi ne.

Roja 13'ê Novêmbêr (Cotmehê) sala 1981'ê, birînekî jî ser gelê Kurd zêde bû, Te qey digot Kurdistana Hejîya. O wê rojê hemû Kurdperwerê Sovîetistanê berevî mala mamostae mezin Xelîlê Çaçan bûn û paşê cinyazê wî hil-dan, birin gundê Kurdîyê Emrê teze (jîyana nu) binax kirin, veşartin, li wî gundî, kîderê ew 58 sala berê ji diya xwe bûbû. Sê roja şîna Kurman cî hat kirin û ew hemû şîn ser geytana magnûtofonê (dengnivîsokê) hate nivîsandin. Wê rojê li gund berev bûbûn dewsgirtîşê Şewra (Soveta) Ermenîstanê here bilind, endamê Komîtê Navbendî ya Partîya Ermenîtanêye Komûnîst, berpîrsyarê rojnema Rîya Teze Mîroê Esed, Mîrxasê Yekîtî Sovîet Semendê Elî Sîabendov, hewarîên ji Komara Gurcîstanê, bajarê Tblîsî serokê Sêksîona Nivîskarên Kurda Baxçoê Îsko

Xalîle Çaçan Muradov

seroka (Rêktora) ûnîversîteta Kurda ye gelêrîê Jênnya Zurbe, serokê Komela Xwenkarî Kurd li Tblîsî Yûraê Şamil, ji Komera Qazaxîstanê hatibûn roşinbîrên Kurd Sertîvê Mûsa û doktor Bedoê Eloyî, pir Kurd hebûn ji Komara Sovîetîye mayîn.

Ser besela şîna gel gotinên serxwe şîv nivîsandin kovar û rojnemên Kurdî ye Komkar, Roja Nu, Rîya Teze, Qerîn rojnemeke Ermenî, Mûzîk û Hunur, Roja Kurdistan, radîoên (pêlweşên) Tblîsî û Rewanê gotin kirin. Ji Kurdên Sovîetistanê, Kurdistanê û Awropaê bi sêda name, têlêgram, hatin sîrandin. Wek ji Cegerxwîn, M.E. Bozarslan, ji hemû komele, Fêderasyon, partîyên Kurdî, ji redaksîyonên kovar û rojnemên Kurdî, ji Mehmet Mele Kerîm, Qanatê Kurdo, ji hemû Kurdzanên Sovîet, ji Partîya Komûnîsta Iraq, ji radîo têtatro, nivîskar û rojnemevanên Kurdên Tblîsî û jî pir mirov û teşkîletan. Li gorîstanê pir mirovan, wek helbestvanê mezin Fêrîkê Osiv, roşinbîrên Kurdên Komarên Sovîetîstanê, qîmetekî heja dane Kurdperware bîrewar. Ji gotinê wana çend lîta em jêrê didine çapkirin.

GOTINA MAMOSTAE MEZIN BÎ NAME

"Hevalê payedar û bilind Têmgrê Xelîl, Piştî silav û pesin û pîrsyarîya rewşa we, ez bi dilekî xemgîn serxweşîya te û mirovên te, heval û hevkarên Xelîlê Çaçanê xwedê jê xweş dikim û bi wera ji bo mirina heval Xelîl- wî peyazê paye bilind xemgîn û dil tijî kul û ar û kovan dibim.

Heval Xelîlê Çaçan Mûradov stêreke geş û ronî bû û şevreşa revşa welatê meda ji ezmanê torevanî qurîjî û bi carek wînda bû. Lê hîvîdarim ku xortên wek te û bîrewarên Kurdên Sovîetistanê bi gernasî şîna wî bigrin.

Heval Xelîl serê xwe danî, lê navêkî mezin û malbeteke hêja û payedar di şîna xweva hîştin.

Hêvîdarim ku tarîxa jîndarîya heval Xelîl dîr û dirêj bibe nivîsarê û ji mera ji mera bihêlin, ku tarîxa Kurdistanê di rojêka da fireh û payedar û bilind bibe.

Heval Xelîlê Çaçan ji ber çavê me wînda bûye jî, lê bê gumane wê her û her di nav dilê gelê Kurdistanêda jîndar û payedar binê.

De, xwedê wî di bihiştêda, di çata jorînda dilşad û rîgeş xwedî bikî!"

Heval û dilxwezê we- Cegerxwîn

Gotinek Li Gorîstanê ji Navê Kurden Gurcîstanê

"Gelî bira û pismama, sed koranî bona mîrê çê. Mîrê ku jîyana xwe da pêşketina çanda gelê Kurd, ew yek, ku ûro Kurdên Tblîsî di wanê çanda Kurda da pêş ketine, wî karîda emekê Xelîl bira pire".

Qisa Bîranîê Tevî Hevalê Min

Me te disparte ax-bera, Xelîl, Pêşberî Elegezê Kaw-kubar, Çişka dikirin şîn-girî, nelîn Kerbî birîna teye dilxedar...

Wermebaê wî Elegezê te Digirîya, ser te dikir lîve-lîv, Bira û pismam, kes-kinêzê te Ji şîya ser te mabûne niqûf

Xwedîya êr-mîsken tera bû bêşê, Elegez-dayka, ku dike lûrin, Mirîna te bû kul, derd û dilêşî, Xelîlê minî aqilî nûzîn.

Tu çûyî qebrê bi rêke kese, Dilê te ne bir derd û kulê ber, Tu bûyî xudêkaki ter-teze Li dû xwe hîştî zuret û devter.

Qisa min tev te ret nabe tu car, Dilê mînda bûye dimî û delil, Geş û genc bûyî, bi dil û dîndar, Lema ser te em dinelîyan, Xelîl.

Ji Hmayak Manûkyan, Fêrîkê Osiv wergerande Kurdî.

Ev Xelîlê Çaçane-viz Paldaye bê Deng û hes Ê ku belayî dinê dikir Kêlm û kilam, deng û bêş.

Fêrîkê Osiv

Yılmaz Güney

baştarafî son s.

Ne var ki, tarih değişkendir. Tarih, Ankara'nın sömürgeci-faşist cellatlarına göre şekil almıyor, karar vermiyor, gelişmiyor... İşte, Yılmaz Güney' in tarih sahnesine çıkışını, YOL filminin doğuşunu bu gerçekte ara mak gerek. Açık konuşalım, bugüne değin "YOL" gibi politik içerikli bir film yapılmamıştır. Sömürgecilerin her şey olup bitti, sandığı bir anda bir Kürt rejisör tarih sahnesine çıkıyor ve bir çarpıda Kurdistana bütün dünya sinemalarını taşıyor... Yılmaz Güney, altmış yıllık bir oyunu bözup, Kürdistan gerçeğini işleyerek hem de en canlı, en çarpıcı bir şekil de ve de sinema dünyasının en büyük ödülünü alarak, sömürgecilerin yüreği ne korku alıyor...

Batı Avrupa film eleştirmenleri bu gerçeği unutmamalıdır. Bir filmi görmek, yaşamak, duymak yetmiyor. O filmin yapıldığı ülkenin gerçeklerini, çelişkilerini, sorunlarını da bilmek gerekiyor. Tüm bunlar bilinmeden yazılanlar, söylenenler havada kalır, pek önem taşımaz...

Kürt yazarı ve gazetecisi Mahmut BAKSİ, geçtiğimiz ay İsveç Televizyonu ve Radyosu adına Yılmaz GÜNEY ile bir görüşme yaptı. Televizyon ve Radyonun geniş bir şekilde yer verdiği bu görüşmeye, İsveçin bazı günlük gazeteleri de tam sayfa ayırdılar. Sosyal Demokratların sabah gazetesi Stockholm Tidningte yayınlanan Baksi'nin bu makalesini Türkçeye çevirerek okuyucularımıza aynen sunuyoruz.

Roja Nu

MAHMUT BAKSİ

" - Bu filmde özellikle, çok uzun tarihi geçmişi olan Kürt halkının mücadelesi hakkındaki yasaklamalar, kısım de olsa belgelendi. Çünkü Kürt halkının gerek varlığı ve gerekse O'nun yaşadığı ülkenin sömürge karakteri gözardı edilmiştir. Şurada (YOL'da) en belirgin bir biçimde biz, Türkiye'de sömürge Kürdistan'ın varlığına parmak bastık. Ve O'nu bütün dünya kamuoyuna sergiledik. İkincisi, biz Kürt halkına değil, Kürt halkını tanımayanlara, Kürt halkının altında bulunduğu baskıları bilmeyenlere, O'nun altında bulunduğu baskıları gösterdik. Yoksa, bizim Kürt halkına "Bak sen baskı altında bulunuyorsun" deme gibi bir sorunumuz yok. O zaten baskı altındadır. Bunları hergün yaşıyor," bana diyen Yılmaz Güney, konuşmasını şöyle sürdürüyor.

" - Biz YOL filmiyle, Türkiye ve Kürdistan'dan insan manzaraları çizdik. Bir gerçeği belirttik. Ki, buna bir çok insan tepki duyuyor. Örneğin YOL filminde Kürdistan'ın belirtilmesi, özellikle şoven yapılı bir yağın insanı küplere bindirdi. Ve bana hain damgasını da vurular. Ben burjuvazi tarafından her zaman " hain " ilan edildim. Her zaman " Halk düşmanı " ilan edildim. Bundan hiç kırıklık ve üzüntü duymuyorum. Bana eğer halkım hain deseydi, ona üzülürdüm. Oysa bu gün halkım beni kucaklamış ve bana sahip çıkıyor. Tabii bunun doğal sonucu olarak, burjuvazi bana saldıracak. Bundan daha doğal bir şey olmaz."

Yılmaz GÜNEY'e göre, her tavrı politik bir içeriğe sahiptir. Bu filmin de tavrı politiktir.

" -Ancak, diyor Yılmaz GÜNEY, bir sanatçı olarak herhangi bir sorunu ortaya koyarken, onu kuru slogan düzeyinde değil, yaşanan acıların üzerine inşa edince, o daha etkin ve daha yumuşak görünüyor. Bu, onun siyasi karakterini kaybetmesi anlamına gelmez...."

Yılmaz GÜNEY çok haklı bu konuda. Özellikle, YOL filmiyle ilgili, Türk basını izleyenler, YOL'un ne denli politik bir içerik taşıdığını, neyi amaçladığını hemen görmüşlerdir. Bunun

Mahmut Baksi, Yılmaz Güney ile

en belirgin örneği, Milliyet Sanat Dergisinde, Atilla Dorsay'ın yazısında görülüyor. YOL'u Paris'te seyreden Dorsay, şzetle şöyle diyor :

" -YOL hemen söylenmeli, bir sinema başyapıtı, sinemanın son yıllarda gerçekte olduğu en güçlü filmlerden biri. Film gücünü, çeşitli düşünsel akımların, entellektüel kaygıların, biçimsel araştırmaların, öz-biçim dengesi ve ilişkisi tartışmalarının at oynattığı dünya sineması içinde yalın ve öz bir sinema olmasından alıyor. (...)Ömer'in servetini, köy halkıyla ölümleri sahnesinde tiyatr ürpertici bir trajik güce erişiyor. Mehmet Salih'in aile bireyleriyle olan ilişkileri, burjuva romanının hele günümüzde tümüyle unuttuğu, en azından yapay bir düzeyde ele aldığı bu ilişkilere (Yunan trajedileri, Shakespeare, Corneille, vs) temel bazı ikilemelerini anmsatan kıvrımlar getiriyor, vs...."

Gürüldüğü gibi eleştirmen buraya kadar YOL'u göklere çıkarıyor. Ama bu kadar sanatçı gözükken, sanatı bu denli bir duyarlılıkla okura sunan Bay Atilla Dorsay, filmin esas içeriğine geldiğinde birden şoven, ırkçı kesiliyor. Çünkü artık burada onun için sanat bitmiştir. Şoven ve inkarcı duyguların kusması söz konusudur. Onu kusakattır. Dorsay yazısını şöyle sürdürüyor.

" - Ama YOL'da yanlış bazı şeyler de var... Filmin yüksek sinemasal düzeyini zedeleyen bazı şeyler... Bunlardan biçimsel biri, Ömer'in geldiği yörenin, perdeye yansıyan yazılarla "Kürdistan" olarak gösterilmesi... İyi, güzel de Türkiye'de Kürdistan diye bir yöre mi var? Biz, Türkiye'nin doğusunda yaşayan Kürt vatandaşlarımızın

zın olduğunu biliyoruz, ama Kürdistan diye bir yörenin varlığından haberi mi yok. Yılmaz Güney niye filmine böyle bir yöre adı koyma gereğini duymuş? Yılmaz Güney, zaten sırtında taşıdığı çeşitli suçlamalar varken, bir de "kürtçülük", "bölücülük" gibi günümüz Türkiye'sinde hiçbir aklı başında insanın, hiç bir ilercinin yüklenmediği, yüklenmek istemeyeceği ve de yüklenmemesi gereken nitelikleri niye yüklenmeye çalışıyor, veya böyle bir suçlamaya gidebilecek şeyler yapıyor? Yılmaz Güney, dışarda iken bu günkü yönetimin karşısında gözükmeğe dikkat etmişken ve YOL'da da bu konuda açık ve dolaysız hiçbir eleştiri yokken, bir " Kürdistan " lafiyla midele ri bulandırmaya, filmi izleyen herkesi rahatsız eden bir tavra girmeğe Yılmaz Güney'i iten nedir? Biz, Yılmaz Güney'in sanatçı, sinemacı kişiliğine ve filmlerine olan hayranlığımızla bu tür bir davranışı arasında hiç bir ilişki kurmadığımızı, birini yücelttiğimiz ölçüde diğere karşı olduğumuzu anımsatalım..."

İşte, Kenan Evren'lerin, sömürgecilerin, Yılmaz Güney'e öfkesi, kızgınlığı buradan kaynaklanıyor... Altmış yıldır Türk burjuvazisi, Türk sömürgecileri, Kürdistan'ı coğrafyadan silmek, Kürt halkını ortadan kaldırmak için devletin tüm olanaklarını bu yolda kullanmışlardı ve de kullanmaktadırlar... Çünkü Kürdistan sorunu, Kürdistan sözcüğü bugün gerçekten Türk hakim sınıflarının, emperyalistlerin korkulu rüyasıdır. Ankara'nın taşını, toprağını temelden sarsacak olan bu sorunun yok edilmesi, faşist cunta için, hakim sınıflar için hayati önem taşıyor...

Arkası Sa. 7'de

ROJA NU

ORGANA KOMELA KARKERÊN KURDISTAN LI SWÊD

XWEDİ : KOMELA KARKERÊN KURDISTAN LI SWÊD

ADRES: BOX 4038 141 04 HUDDINGE- SWEDEN

Jİ MEHÊ CAREK DERTÊ BUHA 3 KRON HESAP NO : PG 45 89 80 - 0